

Lappsparv. På senare år har denna sparv iakttagits varje vår och höst i trakten. Den 22/4 (S.L.) och 23/4 (T.F.) sågs den sträckande vid Gnien. Fjällgås. I en av de översträckande sädgåsflockarna vid Gnien den 23/4, iaktogs också en fjällgås (T.F.). Detta är första observationen av arten i Västmanland. Svart kråka. Denna fågelart har iakttagits två gånger tidigare i Ramnäs. Den 22/4 sågs ett ex. vid Gnien (S.L.) Snattherand. Den första maj var en fin andfågeldag vid Gnien, då sågs bl.a ett snattherandpar i sjön (P.E.). Detta var andra gången som denna and iaktogs i sjön.

Bergand. Även ett par av denna andart rastade i Gnien den 1/5 (S.L.)

Gråhakedopping. 1 ex. rastade en dag i Norrsjön, 5/5 (J.S.). På kvällen livade doppingen upp sjön med sina ljudliga skrik.

Dvärgmå. De flesta vårar brukar något ex. iakttagas i området, på sträcket i maj. Den 6 maj sågs 3 ex. av dessa små måsar vid Norrsjön (L.E.)

Härfågel. Några dagar kring mitten av maj uppehöll sig en härfågel på ett hygge i Lisjötrakten. Där den bl.a. sågs fånga skogsödlor och förtära. (Ref. VLT)

Sommar.

Större delen av juni och juli var det varmt och torrt. Men sista delen av juli drog hårda åskväder med skyfallsliknande regn över våra trakter. Detta skulle visa sig ha väldig betydelse för sensommarens fågelliv. Kolbäckån svämmade över, och Gnien var stor som om våren, och de över-svämmade kobetade ängarna blev provianteringsplats för stora skaror rastande vidare.

Förekomsten av gnagare (sorkar och möss) var mycket god i Ramnästrakten under våren. En följd av detta torde vara att hornugglor hördes ropa på fler platser i år, än de senaste sex åren. Ett av sommarnätternas trevliga läten i trakten, skulle också bli hornugglarnas mat-tiggarrop. Minst sex kullar hornugglor fanns i området. Nämnvärt är också att sångswanar häckat med två par i området.

Fågelkrönika från Ramnästrakten 1973

Vinter.

Vintern 1973 var snöfattigare och mildare än på många år. Sjön Gnien som vanligtvis brukar vara tillfrusen hela vintrarna, låg nu endast ett par kortare perioder. Naturligtvis hade denna milda vinter stor inverkan på fågeltillgången i trakten. Gräsänder, sångsvanar och storskrak övervintrade, och varfågelreviren var fler än vanligt. Och vid den utfodringsplats för örn som Naturklubben ombesörjer, uppehöll sig 2 st kungsörnar hela vintern. Den ena örnen var en vacker gulhjässad fågel.

Redan i slutet av januari började pärlugglor ropa i slögarna, och nästkommande två månader gav belägg för att vi hade ett gott pärlugglear i Ramnästrakten. Inom Surahammars kommungräns fanns ett 70-tal revirhållande pärlugglor, mot bara 7 st året innan.

Notabla vinterobservationer:

Rödvingetrast. Denna art har tidigare ej iakttagits under vintermånaderna i Ramnästrakten. Den 5/2 såg (B.E.) 1 ex. vid Gåsvad.

Snösiska. Flera stora gräsiskeflockar uppehöll sig i området under vintern, i en av dessa sågs en fågel med snösiskans karaktärer den 14/1 vid Heden (S.L.)

Stenknäck. Denna art är sällan sedd i Ramnäs, 1 ex. sågs den 7/2 på Brattheden (B.E.)

Sånglärka. Iakttagas de flesta år någon gång under senvintern, den 14/2 sågs ett ex. vid Stormossen (T.F.)

Vår.

Redan första dagarna i mars anlände de tidigaste flyttfåglarna, och de anlände så vart efter under månaden. Sånglärka 7/3, stare 9/3 tofsvipa 12/3 o.s.v. Ett par mindre väderbakslag i början av april bromsade ankomstdatumen, och fåglar som storspov, rödhake m.m.

anlände helt efter fågelkalendern. I slutet av april sträckte stora flockar gäss över trakten, den 23 april blåste en svag NO-vind, och hela 350 st gäss sågs sträcka över vid Gnien. Första halvan av maj härskade en sydvästlig luftström, med många mindre lågtryck som passerade. Senare blev väderleken stadigare. Från månaden må ett rikt silltrutsträck omnämnas, den 19 maj sågs ett 75-tal silltrutar sträcka över området. På fler platser än tidigare är hävdade bergfinkarna revir i Ramnässkogarna.

Notabla vårobservationer:

Havsörn. Den 10 mars iaktogs en gammal fågel vid Nybron (T.F.) Sant en fågel vid Nadden den 8/4 (T.S.) Berglärka. Denna lärka har iakttagits i Ramnäs blott ett par gånger tidigare, den 15/3 sågs ett ex. på Storängen (L.E.).

Notabla sommarobservationer:

Kornknarr. Hördes under första halvan av juni vid Sörsjön (B.W)

Strandskata. Under vårflytten brukar någon strandskata ibland iaktgas. Dock är den betydligt sällsyntare under höstflytten.

Första veckan i augusti rastade strandskator vid Gnien, som mest med 4 ex. den 7/8 (L.E).

Myrspov. Den 6/8 och 7/8 rastade en mycket vacker kopparröd myrspov vid Gnien (B.E) Denna fågel har aldrig tidigare setts i Ramnästrakten.

Kustpipare. Under första augustiveckan rastade också denna arktiska vadare vid Gnien, som mest med 3 ex. den 11/8 (B.E) Kustpipare sågs också den 26/8 vid Västersjön (S.L.) och 9/9 vid Gnien (B.E)

Kustsnäppa. Denna vackra vadare har tidigare iakttagits endast en gång i Ramnäs. Den 8/8 rastade 2 ex. vid Gnien (B.E)

Höst.

Hösten i denna krönika omfattar i stort endast en månad,

nämligen september. Enligt de meteorologiska värdena kom hösten till våra trakter tidigare än normalt, eller under veckan i september.

Något ornitologiskt bevis på detta kunde dock ej ses. Nog för att de första varfåglarna anlände till sina Ramnäslokaler under samma vecka

10/9-16/9, men detta är normalt. Den goda gnagarförekomsten däremot

sätter sina trevliga spår på Ramnäs höstens fågelliv. Ty ännu i början av oktober finns det många omvråkar kvar på ängarna och fälten.

Uppträdandet av blåhökar i trakten är också mycket påfallande.

Liksom under våren, har under hösten stora sädgåsflockar setts passera över trakten. Gåssträcket kulminerade mellan den 15/9 och 27/9.

Notabla höstobservationer:

Nötkråka. I Ramnäs finns inte några nötkråkebiotoper varför denna fågel är ovanlig i trakten. Den 9/9 sågs ett ex. vid Gnien (B.E)

Lappsparv. I ex. vid Kroksmossen den 27/9 (B.E.) samt I ex. vid Gnien den 29/9 (S.L.)

Småsnäppa. Något ex. av denna lilla vadare brukar ses under höststräcket i trakten. Så sent som den 30/9 rastade 2 ex. vid Gnien (S.L.)

Bivråk. Denna vråk sträcker i goda antal över trakten i slutet av augusti varje år. En mycket sen observation av en sträckande bivråk den 30/9 är nämnvärd (S.L.)

Signaturförklaring:

BE = Bertil Eriksson JS= Jan Schylström LE= Lennart Eriksson

SL= Sören Larsson TF= Tomas Forsberg BW= Björn Westman

TS= Tom Sävström

Sören Larsson

UPPROI !

Undertecknad håller för närvarande på att kartlägga sädgässens sträck över delar av Mellansverige (Västmanland och Närke). Undersökningen har till uppgift att utreda sträckets omfattning, flyttningvägar och årsrytm. Jag är därför tacksam för alla rapporter om både rastande och sträckande sädgäss.

Av intresse är flockstorlek, observationslokal, observationsdatum, sträckriktning, och eventuell tidsangivelse.

Rapporter från tidigare år har också mycket stort värde.

Materialet kommer att i bearbetat skick publiceras i

Kontakthäftet.

Per Olsson

Jaktmarksgatan 1

722 23 VÄSTERÅS

Tel 021/ 13 66 86